Azərbaycan. - 2024.- 23 iyun. - № 129. - S. 7.

COP29-a bütün dünya hazırlaşır

Züleyxa Əliyeva

Bir neçə ay sonra Bakıda keçiriləcək BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) Azərbaycanın imkanlarının növbəti nümayişi olacaq. COP29 təkcə Azərbaycan üçün əhəmiyyət kəsb etməyəcək, bu tədbir çərçivəsində həm də dünya ölkələrinin iqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizədə oynadığı rol sərgilənəcək. Ona görə də noyabrda baş tutacaq qlobal tədbirə həm Azərbaycan, həm də xarici ölkələrdə hazırlıqlar gedir.

Hər bir COP tədbirinin keçirilməsi üçün hazırlıq işlərinə ən azı iki il ayrılır. Azərbaycanın isə hazırlıq üçün vaxtı xeyli az idi. Odur ki, bir dəqiqə belə itirilmədən işə başlandı. Qısa zamanda COP29 komandası formalaşdı və səfərbər olundu.

Xarici dövlətlər müxtəlif tədbirlər keçirməklə COP29-a öz töhfələrini verirlər. Bakıya nümayəndələri gələcək 200-ə yaxın ölkədə qlobal tədbirin keçirilməsində onların da payı olsun deyə bu istiqamətdə müəyyən işlər görürlər. Hər ölkə özünəməxsus formada COP29 hazırlıqlarında yer almağa çalışır. Təbii ki, bu məsələ Azərbaycanla birlikdə addımlamaq, qarşılıqlı anlaşmalar, birgə tədbirlər keçirmək çərçivəsində baş tutur. Məsələn, Aşqabad şəhərində Türkmənistan Xarici İşlər Nazirliyinin, BMT-nin Türkmənistandakı Rezident Əlaqələndiricisinin ofisi, Azərbaycanın və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Türkmənistandakı səfirliklərinin təşkilatçılığı ilə "Dubaydan Bakıya Yol - COP29 öncəsi" adlı tədbir keçirilib. Toplantıda COP29 sammitinə hazırlıqların müzakirəsi, eləcə də "yaşıl enerji"yə keçid və metan emissiyalarının azaldılması istiqamətində fikir mübadiləsi aparılıb. Həmçinin "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili"ndə Azərbaycanın iqlim dəyişikliyi ilə bağlı həyata keçirdiyi layihələrə, "yaşıl enerji" istiqamətində görülən işlərə diqqət çəkilib. COP29 könüllülərindən söz açılaraq 16 minədək namizədin qeydiyyatdan keçdiyindən, təxminən daha 3000 yerli və beynəlxalq könüllünün də prosesə cəlb olunacağından söz açılıb. Azərbaycanın Türkmənistandakı səfiri Qismət Gözəlov deyib: "Hər iki ölkə neft və təbii qazla zəngin olsa da, ölkələrimiz metan emissiyası öhdəliklərinə sadiq qalaraq iqlim dəyişikliyi layihələrinə töhfə verirlər. Biz əminik ki, qardaş Türkmənistan da bu ilin noyabr ayında Azərbaycanda keçiriləcək COP29 sammitinə öz töhfəsini verəcək".

Okeanın o tayında - ABŞ-də də COP29 gündəlikdə dayanan tədbir olaraq vaxtaşırı müzakirə olunur. Bu günlər Vaşinqtonda yerləşən Beynəlxalq Tələbə Evində "İqlim Dəyişikliyi və Azərbaycanın COP29 sədrliyi" mövzusunda hibrid formatda tədbir keçirilib. Beynəlxalq Tələbə Evinin baş icraçı direktoru Daniyel Bremerin, idarə heyətinin sədri, sabiq səfir Mişel Bondun da iştirak etdiyi toplantıda Azərbaycanın ABŞ-dəki səfiri Xəzər İbrahim Azərbaycanın ətraf mühit və iqlim fəaliyyətinə COP29 sədrliyindən çox əvvəl başladığını vurğulayaraq, ölkəmizin külək və günəş enerjisi kimi bərpaolunan enerji mənbələri üçün böyük potensiala malik olduğunu qeyd edib. Xarici investorların ölkəmizin bir sıra bölgələrində günəş enerjisinə marağı olduğunu qeyd edən diplomat özəl sektorun bu sahədə rolundan və bu xüsusda əməkdaşlığın davam etdirilməsinin vacibliyindən söz açıb. Diplomat qeyd edib ki, Azərbaycanın COP29-a sədrliyinin məqsədi yeni hədəflər irəli sürmək və qarşıya qoyulan məqsədlərin icrasını təmin etməkdir.

Osloda Norveçin beynəlxalq inkişaf naziri An Beate Tvinnereim tərəfindən COP28-in müvafiq bəyanatı əsasında təsis edilmiş və bu ölkənin həmsədri olduğu Ərzaq Sistemlərinin Transformasiyası üzrə Çempionlar Alyansı ilə bağlı tədbirdə də COP29 mövzusunda fikirlər söylənilib. Azərbaycanın Norveç, İsveç, Finlandiya və Danimarkadakı səfiri Zaur Əhmədov COP29-la bağlı ölkəmizdə görülən hazırlıq işlərindən danışıb. Habelə Azərbaycanın COP29 sədrliyi tərəfindən kənd təsərrüfatı və ərzaq təhlükəsizliyi sahəsində irəli sürdüyü təşəbbüsdən söz açıb. "Harmoniya" adlanan həmin təşəbbüs platforma və tərəfdaşlıqların daha yaxşı əlaqələndirilməsi yolu ilə səmərəliliyin artırılmasına xidmət edəcək.

Dünya COP29-da iştirak edəcək xarici media vasitəsilə Azərbaycanın gördüyü işlərdən xəbərdar olacaq. Yaxşı haldır ki, Bakıya gələcək jurnalistlərə vaxtaşırı treninqlər keçirilir. COP29-a hazırlıqlar, o cümlədən jurnalistlərin təcrübələrinin artırılması məqsədilə keçirilən tədbirlərdə BMT Katibliyinin iqlim mütəxəssisləri iştirak edirlər. Bu cür treninqlərdən biri də bir neçə gün əvvəl Almaniyanın Bonn şəhərində keçirilib. Müxtəlif dillərdə təşkil olunan həmin seminar-treninqdə bir sıra ölkələrdən olan jurnalistlər iştirak ediblər.

Xarici ölkələrdə COP29 mövzusunda keçirilən tədbirlər sırasına Bonn şəhərində ayrı-ayrı mövzular üzrə ard-arda iki gün keçirilən BMT-nin İqlim Dəyişmələri Konfransı çərçivəsində COP29 Sədrliyi Fəaliyyət Gündəliyinə daxil olan bəzi təşəbbüslərin təqdimatını və BMT-nin iqlim dəyişikliyi üzrə Çərçivə

Konvensiyasının yardımçı orqanlarının 60-cı sessiyasını da əlavə etsək, qlobal tədbirin dünya üçün nə qədər əhəmiyyətli olduğu bir daha ortaya çıxır.